

הצעות חוק פרטיות

מספר פנימי: 2156661

הכנסת העשרים וארבע

**יוזמים: חברי הכנסת משה ארבל
ינון אזולאי**

84/24/פ

הצעת חוק התכנון והבנייה (תיקון – הגדרת חדר מחוזק כמרחב מוגן), התשפ"א-2021

1. תיקון סעיף 151 בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 151(ג) -

(1) המילים "לשם בניית מרחב מוגן" – יימחקו:

(2) אחרי "לא ייחשבו כסטייה מתכנית" יבוא "אם היא בשל אחד מאלה:";

(3) בסופו יבוא:

"(1) מרחב מוגן:

(2) חדר עם מיגון משופר שיועדה מקומית קבעה, לאחר שהתייעצה עם הרשות המוסמכת כהגדרתה בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, כי הוא מיועד להגן על החוסים בו מפני התקפות אוויר וטילים ומתוכנן לעשות כן."

דברי הסבר

מרחב מוגן מוגדר כיום בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק העיקרי"), כ"מקלט כהגדרתו בסעיף 11 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951... והמתוכנן בהתאם להוראות לפי החוק האמור". בחוק ההתגוננות האזרחית מקלט מוגדר כ"מבנה... שהותקן לשמש מקלט, הכל לפי התכנית שהרשות המוסמכת אישרה אותה". עוד קובע חוק ההתגוננות האזרחית בסעיף 11ב כי פיקוד העורף לא יאשר תכנית להתקנת מקלט אלא אם הוא עומד במפרט הטכני הנדרש כפי שייקבע בתקנות.

להגדרת מרחב מוגן בחוק העיקרי חשיבות רבה נוכח הוראות סעיף 151(ג) לחוק, לפיו תוספת שטחי שירות לשם בניית מרחב מוגן, בשטח שלא יעלה על השטח שקבע שר הביטחון לפי חוק ההתגוננות האזרחית, לא ייחשבו כסטייה מתכנית. בשנים האחרונות ועדות מקומיות לתכנון ובניה היו חלוקות בקביעותיהן האם "חדר מחוזק", הינו חדר משופר מיגון שלא עומד בתנאים הנדרשים להגדרת "מקלט" לפי חוק ההתגוננות האזרחית, נכלל בגדר מרחב מוגן לצורך סעיף 151(ג). חדרים אלו לרוב זולים יותר וישימים יותר להקמה ממקלטים העומדים במפרטים הטכניים שקבע פיקוד העורף, ומהווים פתרון מספיק במקומות בהם לא ניתן בשל מבנה הבניין או בשל סיבות אחרות להקים מקלטים. לאחרונה פורסמה החלטת הערר (ועדת ערר לתכנון ובניה בירושלים) 1044/19

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

הצעות חוק פרטיות

עליזה בן מוחה נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים מיום 16.06.2020, אשר דחתה את עמדת הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וקבעה כי חדר מחוזק אינו בגדר מרחב מוגן בחוק העיקרי.

המצב המשפטי הנוכחי פוגע בוודאות המשפטית של אזרחים המבקשים לשפר את מגוריהם ושל קבלנים. הרחבת ההגדרה של "מרחב מוגן" כך שיכלול במפורש גם חדר מחוזק יחזק את הוודאות המשפטית ויעודד הקמת חדרים מחוזקים שיהיה בהם כדי להגביר את המיגון ויביא בכך לתוצאה המתיישבת עם תכליתו העיקרית של סעיף 151(ג) – עידוד בניית מרחבים מוגנים בשל חשיבות המיגון שמעניק פתרון זה.

לפיכך, מוצע לתקן את סעיף 151(ג) ולכלול במסגרתו גם חדר בעל מיגון משופר שהוועדה המקומית קבעה כי הוא מיועד להגן על החוסים בו ומתוכנן לעשות כן, לאחר שהתייעצה עם פיקוד העורף, הוא הרשות המוסמכת לפי חוק ההתגוננות האזרחית.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת משה ארבל (פ/1713/23) ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א באייר התשפ"א (03.05.2021)